

Forslag

til

Lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift.

Fremsat den 26. oktober 1967 af *Henry Christensen, Anders Andersen, Alfred Bøgh, Jens Frandsen og Poul Hartling.*

§ 1.

I lov nr. 102 af 31. marts 1967 om almindelig omsætningsafgift foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 2, affattes sidste punktum således: „Såfremt der føres særskilt regnskab for de enkelte virksomheder, kan virksomhederne dog på nærmere af finansministeren fastsatte betingelser registreres hver for sig.“

2. I kapitlet „V. Opgørelse af den afgiftspligtige omsætning“ indsættes som nye paragraffer foran § 13:

„§ 12 a. Den afgiftspligtige omsætning kan efter virksomhedens valg opgøres enten på grundlag af modtagne betalinger, jfr. § 12 b, eller på grundlag af foretagne leverancer, jfr. § 13.

Stk. 2. Ved anmeldelsen til registrering skal virksomheden angive, hvilken opgørelsesmåde den ønsker at anvende.

Stk. 3. Virksomheden kan ændre opgørelsesmåden, når der i forbindelse hermed foretages en regulering af afgiften på udestående fordringer og gældsposter. Anmeldelse herom skal ske senest 1 måned, før ændringen ønskes iværksat. Virksomheder, der ændrer opgørelsesmåde, kan ikke inden for de følgende 2 år foretage ny ændring.

§ 12 b. For virksomheder, der opgør omsætningen på grundlag af modtagne betalinger, er den afgiftspligtige omsætning i en afgiftsperiode 10/11 af de i perioden modtagne betalinger for varer og afgiftspligtige ydelser, d. v. s. de modtagne betalinger med fradrag af afgiften efter denne lov.

Stk. 2. Som modtagne betalinger anses beløb, der er udlignet ved modregning, samt værdien af varer og andre ydelser, der er modtaget i bytte.

Stk. 3. Udstedes pantebrev til hel eller delvis betaling for varer og afgiftspligtige ydelser, anses pantebrevets pålydende beløb som modtaget betaling i den afgiftsperiode, i hvilken virksomheden modtager pantebrevet.

Stk. 4. Diskonteres en veksel, anses dens pålydende beløb som modtaget betaling i den afgiftsperiode, i hvilken diskonteringen sker. Indfrier virksomheden selv en veksel, kan beløbet fradrages ved opgørelse af de modtagne betalinger.

Stk. 5. Såfremt købekontrakter, herunder afbetalingskontrakter, afhændes, anses et beløb svarende til den ikke betalte del af kontraktens pålydende — bortset fra renter, der i henhold til § 7, stk. 3, kan holdes uden for den afgiftspligtige værdi — som modtaget betaling i den afgiftsperiode, i hvilken afhændelsen sker.

Stk. 6. Såfremt en kasserabat eller anden rabat, der er betinget af vilkår, som ikke er opfyldt ved leveringen (faktureringen), bliver effektiv, skal et beløb svarende til den ydede rabat tillægges ved opgørelse af de modtagne betalinger i den afgiftsperiode, hvori rabatten er ydet. Det gælder dog ikke, såfremt rabatten er ydet til en registreret virksomhed, der kan medregne afgiften for den pågældende leverance ved opgørelse af sin indgående afgift, jfr. § 15, stk. 3, og der udstedes kreditnotaer over den ydede rabat med særskilt angivelse af afgiften, jfr. § 17, stk. 2.

Stk. 7. Ved opgørelse af de modtagne betalinger kan der foretages fradrag af beløb, der er udbetalt til kunder for varer, som virksomheden har modtaget retur.

Stk. 8. Varer og afgiftspligtige ydelser, der anvendes af virksomhedens indehaver, medregnes til den afgiftspligtige omsætning for

den afgiftsperiode, i hvilken de er taget i anvendelse. Det samme gælder varer og afgiftspligtige ydelser, der anvendes til formål, som ikke vedrører virksomhedens omsætning af varer og afgiftspligtige ydelser, eller til formål som nævnt i § 16, stk. 3.

Stk. 9. Såfremt den afgiftspligtige værdi fastsættes efter § 10, stk. 1, skal der ved opgørelse af den afgiftspligtige omsætning for den afgiftsperiode, i hvilken leveringen sker, medregnes et beløb svarende til den afgiftspligtige værdi. Betalingen for de pågældende leverancer medregnes ikke til den afgiftspligtige omsætning.

Stk. 10. Består der et interessefællesskab mellem leverandøren og modtageren, jfr. § 9, stk. 1, kan finansministeren påbyde, at leverancerne medregnes i omsætningen på den i stk. 9 anførte måde.“

3. § 13, stk. 1, affattes således:

„*Stk. 1.* For virksomheder, der opgør omsætningen på grundlag af foretagne leverancer, er den afgiftspligtige omsætning i en afgiftsperiode den samlede afgiftspligtige værdi for de i perioden foretagne leverancer af varer og afgiftspligtige ydelser.“

4. I § 15 indsættes som nyt stykke efter stk. 3:

„*Stk. 4.* For virksomheder, der opgør den afgiftspligtige omsætning på grundlag af modtagne betalinger, jfr. § 12 b, er den indgående afgift i en afgiftsperiode $\frac{1}{11}$ af de beløb, som virksomheden i perioden har betalt for leverancer, der er faktureret med afgift, samt den afgift, som virksomheden i perioden har betalt ved indførsel fra udlandet.“

5. I § 15 affattes *stk. 4*, der herefter bliver *stk. 5*, således:

„*Stk. 5.* For virksomheder, der opgør den afgiftspligtige omsætning på grundlag af foretagne leverancer, jfr. § 13, er den indgående afgift i en afgiftsperiode den afgift, der i perioden er faktureret til virksomheden af dens leverandører, samt den afgift, som virksomheden i perioden har betalt ved indførsel fra udlandet.“

6. § 18, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Regnskabet skal indeholde særlige konti, hvoraf størrelsen af den indgående og

den udgående afgift fremgår. Indgående afgift af varer, som virksomheden indfører fra udlandet, skal føres på særskilt konto. Virksomheder, der opgør den afgiftspligtige omsætning på grundlag af modtagne betalinger, jfr. § 12 b, kan føre afgiftskontoen ved periodiske posteringer, såfremt afgiftsbeløbene direkte kan beregnes på grundlag af regnskabets konti over betalinger vedrørende køb og salg af varer og afgiftspligtige ydelser. Virksomheder, der opgør den afgiftspligtige omsætning på grundlag af foretagne leverancer, jfr. § 13, kan føre afgiftskontoen ved periodiske posteringer, såfremt afgiftsbeløbene direkte kan beregnes på grundlag af regnskabets konti over køb og salg af varer og afgiftspligtige ydelser.“

7. I § 18, stk. 4, indsættes som nyt punktum:

„Virksomheder, der opgør den indgående afgift på grundlag af betalingerne, skal endvidere kunne fremlægge dokumentation for betalingerne til virksomhedens leverandører.“

8. I § 20, stk. 1, ændres „20 dage“ til: „den 20. i den anden kalendermåned“.

9. I § 22, stk. 1, ændres „ved afgiftsperiodens udløb“ til: „den 1. i den anden kalendermåned efter afgiftsperiodens udløb“.

10. Efter § 26 indsættes som ny paragraf:

„**§ 26 a.** Virksomheder, der er registreret som landbrug og fiskeri m. v., kan indtil videre kun opgøre den afgiftspligtige omsætning på grundlag af leverancer.

Stk. 2. Finansministeren fremsætter i folketingsåret 1967-68 lovforslag, der indfører valgfrihed mellem betalingsprincip og leveranceprincip for disse virksomheder.

11. I § 28, stk. 4, ophæves „og § 22, stk. 1,“.

12. I § 35, stk. 1, tilføjes:

I *b* efter „§ 12, stk. 3, 2. punktum“: „§ 12 a, stk. 2; § 12 a, stk. 3, 2. punktum“. I *c* ændres „, eller § 9, stk. 1,“ til: „, § 9, stk. 1, eller § 12 b, stk. 10,“, og i *d* tilføjes: „, eller § 5, stk. 2, 2. punktum“.

§ 2.

Loven træder i kraft den ...

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

1) Valgfrihed mellem betalings- og leverancemetode.

Lov nr. 102 af 31. marts 1967 om almindelig omsætningsafgift blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 29. marts 1967 mod bl. a. venstres stemmer (Folketingstidende 1966-67 2. samling, sp. 3038). Det fremsatte forslag (Tillæg A, sp. 285) byggede — ligesom de 3 i tidligere samlinger fremsatte lovforslag (Folkeringstidende 1964-65, tillæg A, sp. 2357; 1965-66, tillæg A, sp. 281; 1966-67, tillæg A, sp. 675) — på, at virksomhederne kunne vælge mellem at opgøre den afgiftspligtige omsætning på grundlag af modtagne betalinger (betalingsmetoden) eller på grundlag af foretagne leverancer (leverancemetoden). Hvis der udstedes faktura over leverancerne, betyder leverancemetoden i praksis, at omsætningen opgøres på grundlag af de udstedte fakturaer.

Efter 1. behandling (sp. 674) blev forslaget henvist til et udvalg.

Et *mindretal* i det nedsatte udvalg (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) stillede et ændringsforslag, hvorefter valgfriheden mellem betalingsmetoden og leverancemetoden udgik, således at alle virksomheder skulle opgøre den afgiftspligtige omsætning på grundlag af foretagne leverancer (Tillæg B, sp. 231). Dette ændringsforslag blev vedtaget ved 2. og 3. behandling (sp. 2711 og 3038). Venstres medlemmer stemte mod ændringsforslaget. Ved nærværende lovforslag foreslås regeringsforslagenes oprindelige valgfrihed mellem leverance- og betalingsprincip indført i loven, jfr. lovforslagets § 1, nr. 2.

Til støtte for forslaget skal yderligere anføres:

a. De omfattende forhandlinger, som på finansministerens vegne førtes med erhvervsorganisationerne forud for lovens endelige vedtagelse, var alle ført under den forudsætning, at den af finansministeren foreslåede valgfrihed gennemførtes. På dette grundlag fremkaldtes de mange erhvervsudtalelser, som blev lagt til grund for udvalgsbehandlingen.

b. For mange virksomheder vil momsregnskabet blive langt enklere og dobbelt bogføring undgås, dersom betalingsmetoden kan lægges til grund. Hensynet til den enklest mulige administration må være et tungtvejende argument.

c. For en række virksomheder, der må købe

deres varer med en kort kredit, men ved deres videresalg må acceptere en betydeligt længere kredit, bevirker leverancemetoden en betydelig likviditetsindskrænkning. Dette kan ganske vist i nogle tilfælde tvinge til ændrede kreditvaner, men fører da til forvriddning af de hidtil gældende forhold og betyder i så fald en tilsvarende kreditindskrænkning for disse virksomheders kunder, der ofte er andre, vanskeligt stillede erhvervsvirksomheder.

2) Forlængelse af fristen for indsendelse af angivelse og for betaling af afgifter.

Den anden hovedbestanddel af forslaget indeholder en mere rimelig frist for indsendelse af angivelse og for betaling af afgifter. Disse frister foreslås forlænget med en måned, jfr. forslagets § 1, nr. 8 og 9.

Lovens meget korte frist på 20 dage er ganske ude af harmoni med de muligheder for rationel bogføring og assistance hertil, som er til rådighed for virksomhederne. Mange mindre og mellemstore virksomheder får deres bogholderi ført på servicebasis med revisor og konsulent som mellemed. Forudsætningen for en rationel udnyttelse af denne servicevirksomhed er blandt andet muligheden for udførelse af denne servicevirksomhed i en nogenlunde glidende rytme, hvad ikke kan blive tilfældet med 20 dages fristen efter hvert kvartal. Den videre og samfundsmæssigt betydningsfulde udnyttelse af moderne rationaliseringsprincipper og EDB-anlæg må ligeledes i stor udstrækning ske gennem servicevirksomhed, men den korte tidsfrist åbner ikke tilstrækkelig mulighed for en rationel udnyttelse af dette kostbare apparat.

De til rådighed værende datacentralanlæg kan ikke i det forudsatte omfang klare alle de fornødne regnskaber i det korte antal dage, der gives mulighed for.

Af rent praktiske grunde bør der derfor gennemføres en generel forlængelse af den fastsatte tidsfrist. Finansministeren har administrativt forlænget fristen for de to første afregninger. Denne forlængelse bør i overensstemmelse med forslaget lovfastes og gøres permanent.

En følgevirkning vil være den kredit på nu 1 måned og 20 dage, som indrømmes virksomhederne. Det vil samtidig betyde en i den aktuelle situation hårdt tiltrængt omend beskeden likviditetsforbedring i erhvervslivet.

3) Andre problemer.

Gennemførelse af loven om almindelig omsætningsafgift har rejst en lang række andre praktiske problemer. Mange af disse er behandlet i det oprettede nævn. Forslagsstillerne opfordrer finansministeren til over for et i forbindelse med nærværende lovforslag forventet nedsat folketingsudvalg nærmere at redegøre for de betydeligste af de rejste problemer, ligesom forslagsstillerne selv ønsker drøftet forskellige problemer i forbindelse med merværdiafgiften.

Nogle af disse problemer vil være:

1. Betaling for udgifter til tilslutning foretaget inden den 3. juli 1967 til fjernvarme-, elværker o. lign. Er det rimeligt, at medens de forbrugere, som har betalt tilslutningsafgiften kontant, slipper for moms, må de øvrige forbrugere, som afdrager, betale moms, når leveringen er sket før den 3. juli? Er det en rimelig konsekvens, når leveringsprincippet er lagt til grund?

2. Er den gældende form for refusion af moms ved boligbyggeri på grundlag af kvadratmetertal stadig rationel under en almindelig merværdiafgift? Bør ikke muligheden for refusion af den faktisk erlagte moms overvejes?

3. I konsekvens af at endog professionelle boksekampe er fritaget for moms, bør det efter forslagsstillerens mening nu overvejes at fritage såvel teatre som arrangementer med filantropiske og sociale formål for moms.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Bestemmelsen fandtes i det fremsatte regeringsforslag. Den var nødvendig for at hindre, at den samlede virksomhed ved opdelingen opnåede urimelige kreditmæssige fordele ved at vælge betalingsmetoden for den ene del af virksomheden og leverancemetoden for den anden del. Den blev udeladt som overflødig i det endeligt vedtagne forslag, da kun leverancemetoden kunne anvendes.

Til nr. 2.

De to nye paragraffer indfører valgfrihed mellem betalingsmetoden og leverancemetoden. Paragraferne svarer til regeringsforslagets § 13 og 14, idet dog § 12 b, stk. 6, 2. punktum, er nyt. Den her foreslåede regel om kasserabatter, svarer til den regel, der under behandlingen blev indsat om kasserabatter (lovens § 13, stk. 7), og som — på grund

af lovens system — kun er formuleret med henblik på leveranceprincippet.

Til nr. 3.

Bestemmelsen svarer til regeringsforslagets § 15, stk. 1. Bestemmelsen blev under behandlingen ændret som en konsekvens af opgivelsen af valgfriheden mellem betalings- og leveranceprincip.

Til nr. 4.

Bestemmelsen svarer til regeringsforslagets § 17, stk. 4. Bestemmelsen udgik under behandlingen af dette forslag som en konsekvens af opgivelsen af valgfriheden mellem betalings- og leveranceprincip.

Til nr. 5.

Bestemmelsen svarer til regeringsforslagets § 17, stk. 5. Bestemmelsen blev under behandlingen ændret som en konsekvens af opgivelsen af valgfriheden mellem betalings- og leveranceprincip.

Til nr. 6.

Ændringen er en konsekvens af forslaget om valgfrihed mellem leveranceprincip og betalingsprincip og svarer — med visse redaktionelle ændringer — til regeringsforslagets § 20, stk. 2. Det fremsatte forslags krav om, at afgiftskontoen skulle føres månedsvis, er dog, i overensstemmelse med det vedtagne forslag, ændret til et krav om periodiske posteringer.

Til nr. 7.

Ændringen er en konsekvens af forslaget om valgfrihed mellem leveranceprincip og betalingsprincip og svarer til regeringsforslagets § 20, stk. 4, 2. punktum.

Til nr. 8.

Ændringsforslaget forlænger fristen for angivelsen af afgiften fra 20 dage efter udløbet af hver afgiftsperiode til 1 måned og 20 dage efter.

Til nr. 9.

Ændringsforslaget ændrer forfaldstidspunktet for afgiften fra afgiftsperiodens udløb til den 1. i den anden kalendermåned efter afgiftsperiodens udløb. Endvidere forlænges fristen for betaling fra 20 dage efter afgiftsperiodens udløb til 1 måned og 20 dage efter afgiftsperiodens udløb.

Til nr. 10.

Af tekniske grunde bevares leveranceprincippet indtil videre for virksomheder, der er registreret som landbrug og fiskeri m. v. Ifølge forslaget gøres det til en pligt for finansministeren i indøværende samling at fremsætte forslag, der også for disse

virksomheder indfører valgfriheden mellem leverance- og betalingsprincip.

Til nr. 11.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 9.

Til nr. 12.

Ændringsforslaget er en konsekvens af forslaget om valgfrihed mellem leverance- og betalingsprincip. De yderligere straffebestemmelser svarer til de bestemmelser i regeringsforslagets § 33 b-d, der udgik som følge af opgivelse af valgfrihedsprincippet.